

Doktoravatás, diplomaosztás

A József Attila Tudományegyetemen doktoravató ünnepi tanácsüléseket tartottak tegnap, szombaton. Az aulában megrendezett ünnepségeken dr. Kristó Gyula rektor, és az egyes karok dékánjai avattak — összesen 77 bölcsészdokort; a természettudományi karon 38-an szereztek doktori címet, az állam- és jogtudományi ka-

ron pedig 78 végzést avattak. Ugyancsak tegnap tartották a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola diplomaosztó ünnepségét a Sportcsarnokban. Dr. Szendrei János főigazgatótól 330 napali tagozaton végzett pedagógus vehette át a diplomáját, a levelező tagozaton pedig 303-an fejezték be tanulmányaikat, s kaptak diplomát.

Új bauxitbánya

A beruházás végső munkálataival párhuzamosan megkezdődött a részleges termelés a kiemelt állami nagyberuházással 1985 végére elkészülő fenyőfői bauxitbányában. A kitermelt ércet — már az idén körülbelül 100 ezer tonnát — az e célra épített korszerű fagadó-rakodó állomásról az Almásfüzitői Timföldgyárba szállítják.

Számvetések

Ilyenkor a nyári számadások, késeinek hitt számvetések idején senki sem sajnálja már az elmúlt esztendő. Esőjárast tapasztalva felejtődött a perzselő szárazság, és talán csak kevesek kínozzák magukat a takarékosági mutatók miatt. Akinek mégis muszáj beszélni a hátunk mögött hagyott esztendő gondjairól, örömeiről, az is igyekszik minél rövidebbre tömöríteni a mondandót.

2.

Kérdzhetnénk, mi foglalkoztatja mostanában a nyári közgyűlések résztvevőjét, ha többnyire csak néman szemléli a fejleményeket, s különösebb dinom-dánom nélkül ünnepel? Egyértelmű válasz híján elfogadjuk a zákányi gazda véleményét, aki szerint ilyenkor, a nagy csendben, a parasztember már a holnapi teendőkön járhatja az esztét. Amíg a különböző bizottságok szószólói fölolvassák a számokat, fogannak az új ötletek. Talán éppen az ismeretből hallott elbeszélések alapján. Mondván: eső meg tető már megadatott, majd csak terem valamit a föld is.

Az is igaz, számadásokkor még jobban igazolódik, hogy a vezetők, az irányítók nem bizhatják a véletlenre a gazdálkodást. Bármennyire is az időjárást is alapvetőnek tekintik, a fórumokon gyakran hangoztatják az előrelátó, okos gazdálkodás szükségességét, a tervek összeállításának feladatát. Nem mindegy, hogy mikor ütik azt a bizonyos vasat. Addig-e még mikor meleg, vagy már amikor kihűlt. A sok-sok tény- és térvszám ismertetésekor lényegében ez az ősi tapasztalat vizsgáljuk. Ahol évről évre nyereséget könyvelnek, jó esztendőt zárnak, ott kialakult a modern vasverés művészete, s valóban azt cselekszik, aminek szüksége mutatkozik. Hasznát hozó jöszöget nevelnek, értékes növényt természetnek. Szakemberek a tudói, mikor, mit.

Borbás István mondotta Zákányszéken, hogy az 1983-as esztendő az évszázad egyik legaszályosabb éve volt. A szabályok változtak, és nehezebb lett miattuk a gazdálkodás. A piacot is inkább a gondok uralták. Kevesebbet fizettek a paprikáért, szőlőért, almáért, holott drágább a hozzá való permet és a műtrágya. Summázódott: ami elmúlt, azon már nem keseregnek. Az új esztendő — bár kegyetlenül rosszul indult — most már reménnyel kecsegtet. Szépen gömbölyödnek a hízóba fogott állatok, s a dús füvet

Állami irányítás és a társadalombiztosítás

Beszélgetés dr. Nagy Mátéval

Megalakult az Országos Társadalombiztosítási Tanács. Tanácsadó szervezet lesz, amely az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóságot hivatott segíteni, annak munkáját támogatni. Miként olvashatták lapunkban, Szegeden pénteken tartotta alakuló ülését az MTT, a megyei társadalombiztosítási tanács, amelynek titkára dr. Nagy Máté lett, aki a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóság Csongrád megyei igazgatója is. Az igazgató-titkártól kértünk interjút.

Nem tudom, hogyan szólítam, igazgató vagy titkár?

Funkcióban nincs semmi változás. Ezután titkár is leszek, az MTT titkára, aki továbbra is a társadalombiztosítási főigazgatóságtól kapja a fizetését. Mindössze annyiban „módosultam”, hogy a hivatalos papírjainkról, borítékjainkról elmarad a SZOT „felségjelzés”. Hozzáteszem, természetesen nincs kizárva a szakszervezet, mint társadalmi bázis, mindannyiunk érdekképviselete. Ezek után is lesz feladata a társadalombiztosítással kapcsolatban.

Kérem, beszéljen a társadalombiztosítás múltjáról. Érdekel az is, mióta részese, aktív munkása a tömegeket segítő-támogató szervezetnek?

A társadalombiztosításban 1969. október 1-től dolgozom, akkor neveztek ki igazgatónak. Ezt megelőzőleg a szakszervezet apparátusában ténykedtem. Kérdezte a múltat. Mondom: 1950. október elsejétől irányítja, felügyeli Magyarországon a társadalombiztosítást a szakszervezet. Mint érdekképviseleti szervezet akkor kezdte munkáját. Hiszem és valóban, jól! A dolgozókat védte, mint érdekvédelmi, érdekképviseleti szervezet. Ha gondolja, számszerűen is leírhatja: 1950-ben társadalombiztosításra 2 milliárd 300 millió forintot költött az állam. Ez az összeg az elmúlt évben 108 milliárd forint volt. Az elmúlt har-

mincegy-néhány évben olyan új juttatásokat sikerült biztosítani, mint a gyás, a világon először a családi pótlék, a teljes körű nyugdíj- és egyéb ellátás. Ertem ezt úgy, hogy az igényeket, a társadalmi változásokat a lehetséges keretek szerint igyekezett követni, teljesíteni, kiegészíteni. Jellemző az is, hogy 1950-ben a biztosítottak aránya mindössze 47 százalék volt, ami ma 99,9 százalék. Tehát gyakorlatilag mindannyian részesülünk segítségben, társadalombiztosítási ellátásban.

A módosult struktúrában mi lesz a jó nekünk, állampolgároknak? Hogyan tapasztalhatjuk az állam irányítását, miként érezzük majd pénztárcánkon az MTT hatását?

Hogy az egyének pénztárcájában miként érződik a tanács hatása, azt nem tudom megmondani, viszont biztosan állíthatom, hogy az állami irányításba került társadalombiztosítás lényegesen hatásosabb lesz. A Minisztertanács segíti munkánkat majd július elsejétől, ami természetesen anyagi támogatásban is érződik. Mődunk lesz az alacsony nyugdíjak javítására, indokolt esetekben segélynyújtásra.

Mi lesz a legfontosabb feladatuk?

Kérdését annyiban módosítanám, hogy miben lesz illetékességünk, illetve hatáskörünk. Az 1009/1984. (III. 31.) MT. számú rendelet szerint továbbra is jogorvosolhatunk és elbírálhatalunk méltányossági kérelmeket. Ellenőrizhetjük a kötelezettségeket is vállalunk kell, mint a már jól bevált agitációs és propagandaeszközökkel és módszerekkel időben tájékoztatjuk a lakosságot a társadalombiztosítás mindenkorai helyzetéről, lehetőségeiről, s ellenőrizük a törvényesség betartását, beszámoltassuk a szakszervezeti képviselőket, vállalatok vezetőit, és javas-

lattételi jogunk is lesz az Országos Társadalombiztosítási Tanácshoz.

Hogyan alakult az elmúlt 34 évben megyénkben az egy főre jutó társadalombiztosítási összeg? Tudomáson szerint a megyei átlag némileg elmarad az országostól. Ennek mi az oka?

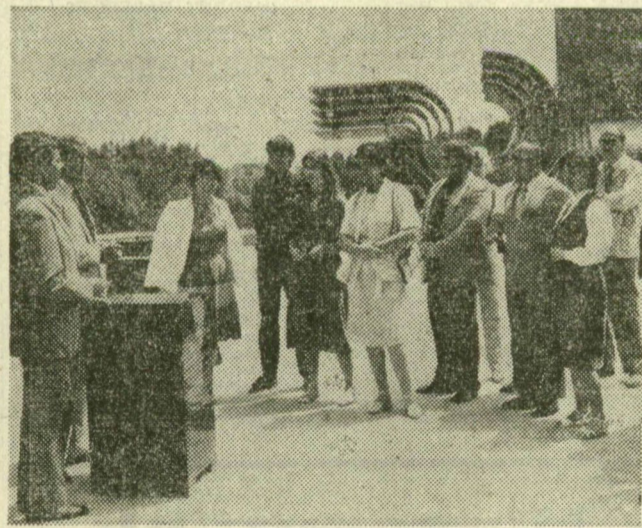
Háromszázötvenmillió forintot költöttünk 1950-ben a biztosítottainkra. Ez az összeg az elmúlt évben 4 milliárd 247 millió volt. Egy lakosra 19 ezer 110 forint jutott. Valóban kevesebb ez az országos átlagnál, ami egyébként 20 ezer 205 forint, s ezt azzal magyarázhatjuk, hogy nálunk, sajnos, alacsonyabbak a nyugdíjak, túlsúlyban van a könnyűipar és magas a nők foglalkoztatottsági aránya.

Arra is kíváncsi vagyok, hogyan épül fel a társadalombiztosítási tanács?

A legfelsőbb szerv az OTT, az Országos Társadalombiztosítási Tanács. Rangsorban követi az MTT, majd pedig a vállalati TT. Ertendő ez úgy, hogy bármi társadalombiztosítási ügyben először a vállalati TT illetékes. Az ott hozott határozatok ellen az MTT-hez lehet fellebbezni. Egyébként beszámolási kötelezettségünk van az SZMT elnökének, mint érdekvédelmi és érdekképviseleti szervnek. Jellemző: a tanácsba delegált 29 tag több mint fele — pontosan 58,8 százaléka a szakszervezetek képviselői.

Ács. S. Sándor

Emléktábla-avatás

A Szeged megyei városi tanács, az MTESZ Csongrád megyei szervezete és a Magyar Építőművészek Szövetségének megyei szervezete emlékünnepeket rendezett tegnap, szombaton a centenáriumi árvízi emlékműnél, Szeged újjáépítése befejezésének 100. évfordulója alkalmából. Novák István, a MESZ megyei szervezetének elnöke méltatta azoknak az építőknek a munkáját, akiknek nevéhez fűződik a város árvíz utáni újjászülése Közülük való Sívég Mihály, Szeged egykori főkeresztése és Kovács István, akit több lakóház építőjeként, a vár szobrainak, faragott köveinek megmentőjeként tartunk számon. Emléküket ezentúl fekete márványoszlopra vésett nevük is őrzi.

Munkásságukat méltatta tegnap emlékbeszédében dr. Bányai Jenő, az MTESZ megyei szervezetének alelnöke, a posztament az ünnepségen Takács Máté városi főépítész vette át.

Befejeződött a műtrágyázási világkongresszus

Szombaton Budapesten befejeződött a IX. Nemzetközi Műtrágyázási Világkongresszus. Szabolcs István, a kongresszus szervező bizottságának elnöke az egyhetes munkáról elmondta:

A magyar agrokémia történetének ez volt az eddigi legjelentősebb rendezvénye. Több mint 30 ország és számos nemzetközi szervezet — többek között a FAO, az UNESCO, az UNEP (az ENSZ Környezetvédelmi programja) és a Nemzetközi Talajtani Társaság — képviselői, összesen mintegy 500 szakember vitatta meg a műtrágyázási eljá-

rások legújabb eredményeit és tapasztalatait. A tíz szekcióban és a plenáris üléseken elhangzott 300 előadás többsége kiemelten foglalkozott azzal, hogyan lehetne fokozni a világ termőtalaj-készletének eltarthatóságát. Megvitatott az új műtrágyázási eljárások — mint például a folyékony műtrágyák — alkalmazásának szakmai kérdéseit. Behatóan foglalkoztak avval is, hogy miként alakult a fejlődő országokban a műtrágya-felhasználás. Számos hozzászólás hangzott el a kérdés környezetvédelmi vonatkozásairól.

Jól gazdálkodtak

Növekvő tejfelvásárlás

A tehenészetekben jól gazdálkodtak a tavalyi aszály miatt viszonylag szűkebb téli-tavaszi takarmánykészlettel: kellő színvonalon biztosították az állatok tápanyag-ellátását, és így sikerült növelni a tejtermelést. A növekvő felvásárláshoz hozzájárult továbbá, hogy a Holstein-fríz fajtavál végzett keresztezések nyomán genetikailag magasabb teljesítményre képesek a tehénállomány.

Az év első öt hónapjában mintegy 14 millió literrel több tejet vettek át a tejipari üzemek és a tsz-tejfeldolgozók. Különösen kedvezően alakult a felvásárlás Veszprém és Hajdú-Bihar megyében, ahol az elmúlt év azonos időszakához képest több mint 5 százalékkal nőtt a teljesítmény. A

megyék eredményei általában kiegyensúlyozottak. A visszasesek is kismérvűek, és főként a tenyésztési szempontból indokolt állománycserékkel hozhatók összefüggésbe.

A kistermelők a korábbiál kevesebb állatot tartanak már évek óta. Ezért is figyelemre méltó, hogy az év eddig eltelt időszakában ők is tartották a korábbi termelési színvonalat, sőt, vannak olyan megyék, ahol még több tejet is adtak. Nőgrádban 14 százalékkal, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár megyében egyaránt 10–10 százalékkal nőtt a kistermelők tejkinálata.

Az átvett és feldolgozott tejből az ipari üzemek és a kereskedelem jó színvonalú lakossági ellátást biztosítottak.

Majoros Tibor